

## Pedagogisk Planering

### 1800-talet - Från jordbrukssamhälle till industrisamhälle åk 7–9

#### Syfte och långsiktiga mål:

##### Historia

Undervisningen ska stimulera elevernas nyfikenhet på historia och bidra till att de utvecklar kunskaper om hur vi kan veta något om det förflutna genom historiskt källmaterial och möten med platser och människors berättelser.

Eleverna ska genom undervisningen även ges förutsättningar att utveckla förmågan att ställa frågor till och värdera källor som ligger till grund för historisk kunskap.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden.

Utvecklar förståelse för att varje tids människor måste bedömas utifrån sin samtids villkor och värderingar

De ska också få möjlighet att utveckla en kronologisk överblick över hur kvinnor och män genom tiderna har skapat och förändrat samhällen och kulturer.

- Använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer,
- Kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap
- Reflektera över sin egen och andras användning av historia i olika sammanhang och utifrån olika perspektiv
- Använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används

#### Centralt innehåll

##### Industrialisering, samhällsomvandling och idéströmningar, cirka 1700—1900

- Industrialiseringen i Europa och Sverige. Olika historiska förklaringar till industrialiseringen, samt konsekvenser för olika samhällsgruppers och människors levnadsvillkor i Sverige [...] Migration inom och mellan länder.
- Revolutioner och framväxten av nya idéer, samhällsklasser och politiska ideologier.
- Vad historiska källor kan berätta om människors och gruppers strävan att påverka och förbättra sina egna och andras levnadsvillkor, till exempel genom uppfinningar, bildandet av fackföreningar [...]

## Hur historia används och historiska begrepp

- Hur historia kan användas för att skapa eller stärka gemenskaper, till exempel inom familjen, föreningslivet, organisationer och företag.
- Hur historia kan användas för att förstå hur den tid som människor lever i påverkar deras villkor och värderingar.
- Vad begreppen kontinuitet och förändring, förklaring, källkritik och identitet betyder och hur de används i historiska sammanhang.
- Några historiska begrepp, till exempel antiken, mellankrigstiden, efterkrigstiden och kalla kriget samt olika syn på deras betydelser.

## Bedömning

E	C	A
<p><b>Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 9</b></p> <p>Eleven har <b>grundläggande</b> kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra <b>enkla och till viss del</b> underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar.</p> <p>Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra <b>enkla och till viss del</b> underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då <b>enkla och till viss del</b> underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.</p> <p>Eleven kan föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om hur historia har</p>	<p><b>Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 9</b></p> <p>Eleven har <b>goda</b> kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra <b>utvecklade och relativt väl</b> underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar.</p> <p>Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra <b>utvecklade och relativt väl</b> underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då <b>utvecklade och relativt väl</b> underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.</p> <p>Eleven kan föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om hur historia har</p>	<p><b>Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 9</b></p> <p>Eleven har <b>mycket goda</b> kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra <b>välutvecklade och väl</b> underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar</p> <p>Eleven kan använda historiskt källmaterial för att dra <b>välutvecklade och väl</b> underbyggda slutsatser om människors levnadsvillkor, och för då <b>välutvecklade och väl</b> underbyggda resonemang om källornas trovärdighet och relevans.</p> <p>Eleven kan föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om hur historia har använts och kan</p>

<p>använts och kan användas i några olika sammanhang och för olika syften, samt hur skilda föreställningar om det förflutna kan leda till olika uppfattningar i nutiden, och vilka konsekvenser det kan få.</p> <p>I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används kan eleven använda historiska begrepp på ett i <b>huvudsak</b> fungerande sätt.</p>	<p>använts och kan användas i några olika sammanhang och för olika syften, samt hur skilda föreställningar om det förflutna kan leda till olika uppfattningar i nutiden, och vilka konsekvenser det kan få.</p> <p>I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används kan eleven använda historiska begrepp på ett <b>relativt väl</b> fungerande sätt.</p>	<p>användas i några olika sammanhang och för olika syften, samt hur skilda föreställningar om det förflutna kan leda till olika uppfattningar i nutiden, och vilka konsekvenser det kan få</p> <p>I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används kan eleven använda historiska begrepp på ett <b>väl</b> fungerande sätt.</p>
---	---	---

### Nyckelbegrepp

- Trovärdig
- Rimlig
- Tillförlitlig
- Tolkning
- Förlita sig på
- Relevans
- Slutsats –er
- Staten
- Allmän och lika rösträtt
- Urbanisering
- Industrialisering
- Kontinuitet
- Medborgare
- Ideologier
- Fabrikör
- Förändring
- Socialism
- Folkrörelse
- Nykterhetsrörelsen
- Arbetarrörelsen
- Väckelserörelsen
- Arbetskraft
- Identitet

### När och hur ska bedömningen ske?

En bit in i arbetet kommer du att få besvara frågor, ”Kan jag-frågor”, detta för att få en uppfattning om du har utvecklat baskunskaper om 1800-talet.

Du kommer också att få två olika uppgifter där du ska arbeta med att tolka ett urval historiska källor och visa att du kan, ur det, urvalet, välja relevanta och trovärdiga källor. När det görs ska du tydligt motivera val av källor utifrån resonemang om

källors relevans och trovärdighet. Dina svar kommer också att bedömas utifrån hur väl du använder dig av historiska begrepp i dina redogörelser, analyser och tolkningar.

Kunskapskraven ovan kommer att bedömas i ett prov.

### **Undervisning:**

Undervisningen kommer att ske på följande sätt:

Undervisningen kommer att utgå ifrån läromedelstexter som stötts av fördjupade samtal kring historiskt källmaterial. Detta material kommer också att bearbetas genom arbetsuppgifter som genomförs enskilt eller i grupp. För att nå en högre grad av konkretion och för att knyta lokalhistorien till stadens fysiska platser kommer två stadsvandringar ske. Som avslutning ska ett fördjupningsarbete genomföras. Fördjupningsarbetet har en inriktning mot folkrörelserna.

För instruktioner se lärarhandledningen.

### **Utvärdering av undervisningen:**

Här väljer du som undervisare själv hur du vill genomföra utvärderingen tillsammans med klassen.